

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru aprobarea Acordului de împrumut între Uniunea Europeană, în calitate de Creditor și România, în calitate de Împrumutat, în valoare de 4.099.244.587 euro, semnat la București la 8 octombrie 2020 și la Bruxelles, la 19 octombrie 2020

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

Descrierea situației actuale

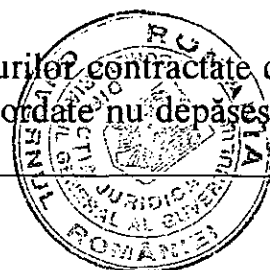
Pandemia de COVID-19 a avut un impact negativ masiv și perturbator asupra sistemelor economice ale statelor membre ale Uniunii Europene (UE). Unul dintre efecte a fost reprezentat de imobilizarea unei părți substanțiale a forței de muncă, fapt ce a condus la creșterea neprevăzută și semnificativă a cheltuielilor publice generată de sprijinirea sau instituirea unor scheme de susținere a locurilor de muncă (ex. șomaj tehnic în cazul României) și alte măsuri similare, în special pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, dar și a întreprinderii unor măsuri legate de sănătate, îndeosebi la locul de muncă.

În acest context, preocuparea crescută la nivelul UE de a sprijini capacitatea de răspuns a statelor membre (SM) la situațiile de criză cu care acestea se confruntă s-a transpus, printre altele, în crearea unui instrument european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență ca urmare a apariției epidemiei de COVID-19 – (SURE), care ar trebui să genereze un răspuns adecvat la criza de pe piața muncii într-un mod coordonat, rapid și eficient.

Instrumentul a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020 (Regulament). Acesta stabilește condițiile și procedurile care permit UE să acorde asistență financiară unui SM care este afectat sau grav amenințat de o perturbare economică gravă cauzată de pandemia de COVID-19 pentru finanțarea, în principal, a cheltuielilor efectuate începând cu 1 februarie 2020 sau cele programate a fi efectuate în cadrul schemelor privind programele flexibile de muncă sau a măsurilor similare menite să protejeze angajații și persoanele care desfășoară o activitate independentă, reducând astfel incidența șomajului și pierderea veniturilor, precum și pentru finanțarea, în subsidiar, în cadrul anumitor măsuri legate de sănătate, în special la locul de muncă.

Asistența financiară oferită tuturor SM în vederea acoperirii acestui tip de cheltuieli poate avea o valoare totală de 100 mld. EUR, sumă care se acordă acestora la cerere, sub formă de împrumuturi.

Conform prevederilor art. 9 din Regulament, ponderea împrumuturilor contractate de cele trei SM care reprezintă cea mai mare parte a împrumuturilor acordate nu depășește 60% din suma asistenței financiare.

În vederea mobilizării asistenței financiare, Comisia Europeană (Comisie) este împuternicită să se împrumute de pe piețele de capital sau de la instituții financiare internaționale în numele Uniunii, la momentul cel mai potrivit astfel încât să optimizeze costul finanțării și să își păstreze reputația în calitate de emitent al Uniunii pe piețe, reputație care este susținută și întărită prin garantarea de către SM a riscului suportat de UE, prin garanții irevocabile, necondiționate și la cerere. Astfel, prin semnarea între Comisie și fiecare SM în parte a unui acord de garanție voluntară, prin care acestea garantează solidar 25% din totalul asistenței financiare, instrumentul SURE a devenit operațional, permițând UE să acorde împrumuturi la cerere SM.

În cazul României, Acordul de garanție voluntară între Comisie și România, a fost semnat la București la 22 iunie 2020 și la Bruxelles la 15 iulie 2020 și a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 594/2020.

Schimbări preconizate

În acest context, în baza aprobării Guvernului României, partea română a solicitat Comisiei, la data de 7 august 2020, acordarea unui împrumut, în valoare de 4.099.244.587 euro, în cadrul instrumentului SURE, pentru susținerea următoarelor măsuri propuse de partea română și eligibile în cadrul SURE, conform evaluării prealabile a Comisiei:

1. măsura privind susținerea indemnizațiilor de care beneficiază salariații, în cuantum de 75% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat (dar nu mai mult de 75% din câștigul salarial mediu brut¹), acordată conform prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu modificările și completările ulterioare*;
2. măsura privind rambursarea unei părți din salariu, suportată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând 41,5% din salariul de bază, (dar nu mai mult de 41,5% din câștigul salarial mediu brut) acordată conform prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/2020 pentru instituirea unor măsuri active de sprijin destinate angajaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru modificarea unor acte normative*;
3. măsura privind rambursarea aranjamentelor de muncă flexibile ca urmare a reducerii programului de muncă de către angajator cu până la 50% din orele de muncă prevăzute în contractul individual de muncă, acordată conform prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 132/2020 privind măsuri de sprijin destinate salariaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru stimularea creșterii ocupării forței de muncă*;
4. măsura privind acordarea unor indemnizații unor categorii profesionale, precum

¹ prevăzut de Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020 nr. 6/2020

persoane fizice autorizate, avocați, cooperative, structuri sportive, persoane fizice care obțin venituri exclusiv din drepturi de autor și drepturi conexe, care întrerup activitatea din cauza efectelor SARS-CoV-2 pe perioada stării de urgență, acordată conform prevederilor *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 30/2020*;

5. măsura privind acordarea unor indemnizații unor categorii de profesioniști, a căror activitate a fost redusă ca urmare a pandemiei COVID-19, acordată conform *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 132/2020*;
6. măsura privind acordarea unei sume de 35% din remunerația cuvenită/ zi de muncă, suma ce va fi plătită zilierilor de beneficiarul de lucrări și decontată ulterior, acordată conform *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 132/2020*;
7. sporul pentru munca suplimentară prestată în perioada situației de urgență peste programul normal de lucru de către personalul structurilor de specialitate ale Institutului Național de Sănătate Publică și direcțiilor de sănătate publică județene și/ sau direcția de sănătate publică din București, acordat conform *Ordonanței de urgență a Guvernului 11/2020 privind stocurile de urgență medicală, precum și unele măsuri aferente instituirii carantinei*;
8. majorarea acordată suplimentar drepturilor salariale cuvenite, pentru îngrijirea copiilor acordat angajaților sistemului național de apărare, penitenciarelor, unităților de sănătate publică și altor categorii stabilite prin ordine ministeriale, conform prevederilor art. I, alin.(6) din *Ordonanța de urgență a Guvernului 30/2020*;
9. sporul pentru condițiile deosebit de periculoase acordat personalului medical ca recunoaștere a meritelor acestora, acordat conform prevederilor *Legii nr. 56/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului medical participant la acțiuni medicale împotriva COVID-19*.

Prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1355 a Consiliului², s-a aprobat acordarea unui împrumut României, astfel cum este prezentat mai sus.

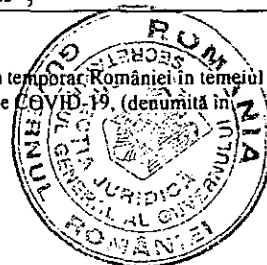
Decizia de a acorda asistență financiară a fost luată ținând seama de nevoile existente și așteptate ale României conform cererii părții române, aplicând în același timp principiile egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței între statele membre.

Caracteristicile împrumutului, astfel cum au fost propuse de Comisie și convenite cu partea română sunt după cum urmează:

- perioada de disponibilitate a asistenței financiare acordate este de 18 luni de la data notificării cu privire la Decizia de punere în aplicare (UE) 2020/1355 a Consiliului (respectiv până la sfârșitul lunii martie 2022);
- împrumutul poate fi tras în maximum opt rate (o rată poate fi disponibilizată într-una sau mai multe tranșe, în funcție de opțiunea Împrumutatului); valoarea ratelor (și/sau a tranșelor) și calendarul de disponibilizare al acestora vor fi stabilite de Comisie, prin consultare cu statul membru;
- maturitatea medie a împrumutului este de maximum 15 ani³;

² Decizia de punere în aplicare UE 2020/1355 a Consiliului din 25 septembrie 2020 privind acordarea unui sprijin temporar României în temeiul Regulamentului (UE) 2020/672 pentru atenuarea riscurilor cauzate în situația de urgență generată de epidemia de COVID-19, (denumită în prezenta Decizia Consiliului UE nr. 2020/1355)

³ maturitatea maximă a unei rate poate ajunge până la 30 an

- împrumutul va fi acordat în aceiași termenii financiari în care Comisia s-a împrumutat de pe piață pentru disponibilizarea ratei respective în cadrul împrumutului, la care se adaugă eventuale costuri/cheltuieli efectuate de Comisie pentru contractarea respectivei finanțări⁴; având în vedere reputația UE, susținută și întărită în cadrul acestui instrument prin mecanismul de garantare de către statele membre, împrumutul contractat va fi la costuri avantajoase.
- Împrumutul va raporta periodic Comisiei, din 6 în 6 luni⁵ după publicarea Deciziei Consiliului UE, execuția cheltuielilor publice planificate în cadrul măsurilor eligibile, până când acele cheltuieli au fost efectuate integral.

Toate aceste elemente au fost reflectate în mod corespunzător în documentul juridic care se încheie între UE și statul membru pentru acordarea acestei finanțări.

În acest context, în baza aprobării Guvernului și a Președintelui României, a fost semnat la București, la 8 octombrie 2020 și la Bruxelles, la 19 octombrie 2020, Acordul de împrumut între UE, în calitate de Creditor și România, în calitate de Împrumutat, în valoare de 4.099.244.587 euro.

Textul Acordului de împrumut reflectă prevederile Deciziei de punere în aplicare (UE) 2020/1355 a Consiliului și ale Regulamentelor UE relevante aplicabile⁶ și este totodată rezultatul consultărilor tehnice între CE și SM, fiind aplicabil în mod similar în același format tuturor statelor membre.

Măsurile eligibile cuprinse în cadrul împrumutului, se implementează de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS), prin structurile aflate în subordinea și sub autoritatea sa, și respectiv de către Ministerul Sănătății (MS), prin instituțiile beneficiare ale măsurilor respective și/sau după caz de către alte instituții publice centrale relevante, după cum este aplicabil, conform actelor normative de aprobare a măsurilor respective. Instituțiile menționate sunt responsabile cu implementarea și monitorizarea măsurilor în cauză, în funcție de natura acestora, conform cadrului legal în vigoare.

Tragerile în cadrul împrumutului vor fi efectuate de Ministerul Finanțelor Publice (MFP) conform prevederilor Acordului de împrumut, într-un cont în euro deschis la BNR.

Sumele astfel trase vor fi utilizate ulterior pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Pe parcursul implementării Acordului de împrumut, MFP va colabora cu MMPS și MS și/sau după caz cu alte instituții publice centrale relevante cu atribuții în implementarea măsurilor în cauză, în vederea aplicării prevederilor acestuia, inclusiv pentru justificarea sumelor trase din împrumut pe baza cheltuielilor efectuate de aceste instituții în cadrul măsurilor eligibile, conform actelor normative de aprobare a acestora.

⁴ Costul de finanțare se va calcula pe baza cotațiilor mid-swap corespunzătoare maturității plus o marjă de până la 100 puncte de bază

⁵ Prima raportare va fi transmisă la data de 31 martie 2021

⁶ Regulamentul 2020/672, Regulamentul 2018/1046

MFP va încheia cu MMPS, MS și/sau după caz cu alte instituții publice centrale relevante Acorduri subsidiare, prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea Acordului de împrumut.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură, conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvern, prin MFP, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale. Totodată, plata sumelor reprezentând serviciul datoriei publice externe se va efectua, conform Acordului de împrumut, cu 20 de zile lucrătoare înainte de data scadenței, mai precis la data transferului solicitată de agentul Creditorului. În cazul în care agentul Creditorului acordă dobândă pozitivă pentru perioada cuprinsă între data transferului și data scadenței aceasta se va face venit la bugetul de stat.

Conform prevederilor Acordului de împrumut dreptul aplicabil este dreptul UE și, în subsidiar, legislația luxemburgheză. Prin urmare, natura juridică a acestui acord este de contract de stat, nefiindu-i aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele.

Potrivit calendarului convenit cu serviciile Comisiei Europene, pentru a permite demararea formalităților de disponibilizare a sumelor în cadrul împrumutului în cel mai scurt timp în cursul anului 2020, conform necesităților de finanțare actuale, este necesară intrarea în vigoare a acordului de împrumut în a doua jumătate a lunii octombrie 2020.

Conform legislației române în domeniu, intrarea în vigoare a Acordului de împrumut este condiționată de aprobarea acestuia prin act normativ cu putere de lege.

Pentru a permite încadrarea în termenul de intrare în vigoare convenit cu UE și pentru a asigura posibilitatea accesării sumelor împrumutului luând în considerare nevoile de finanțare actuale în calendarul de emisiuni de obligațiuni care vor fi lansate de Comisia Europeană în cursul anului 2020, este necesară aprobarea acestuia în procedură de urgență.

Ca urmare, având în vedere că aceste elemente vizează interesul general public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată propunem aprobarea Acordului de împrumut, prin ordonanță de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă la acest subiect.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Nu se referă în mod direct la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Impactul financiar direct al împrumutului asupra bugetului general consolidat este generat în principal de plata dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului. Împrumutul poate fi tras în maximum opt rate, maturitatea medie ponderată a împrumutului este de 15 ani⁷. Acesta va fi acordat în aceiași termeni financiari în care Comisia se împrumută de pe piață pentru disponibilizarea ratelor în cadrul împrumutului, la care se adaugă eventuale costuri/cheltuieli efectuate de Comisie pentru contractarea respectivei finanțări⁸. Luând în considerare reputația UE se estimează că împrumutul va fi acordat la costuri avantajoase.

În baza unui grafic estimativ de tragere a ratelor în cadrul împrumutului, în perioada 2020-2021, serviciul datoriei publice aferent împrumutului pe perioada 2020-2024 este estimat⁹, după cum urmează:

mil. lei

2020	2021	2022	2023	2024
30,681	128,62	192,8	194,75	198,65

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, a comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, prin MFP, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

⁷ maturitatea maximă a unei rate poate ajunge până la 30 ani

⁸ costul de finanțare se va calcula pe baza cotațiilor mid-swap corespunzătoare maturității plus o marjă de până la 100 puncte de bază

⁹ luând în considerare o estimare a nivelului costurilor de finanțare prevăzute în Acordul de împrumut

Nu este cazul.
1^1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii; Nu este cazul. b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante. Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
Secțiunea a 6 – a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară, acesta aprobând Acordul de împrumut încheiat, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Totodată, Decizia Consiliului UE nr. 2020/1355, precum și Regulamentul UE 2020/672 (documente transpuse în Acordul de împrumut), au fost în mod corespunzător făcute publice de Comisia Europeană conform politicii acestora de transparență. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

4. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului prin avizul nr. 1083/2020.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

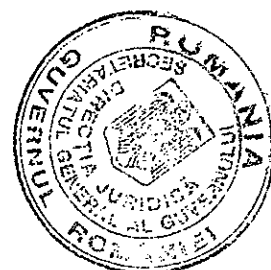
Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a proiectului de act normativ se asigură de către MFP, împreună cu MMPS și MS și/sau după caz alte instituții publice relevante. Între MFP și aceste instituții se vor încheia Acorduri subsidiare, prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea Acordului de împrumut, astfel cum este menționat în Secțiunea 2 de mai sus.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru aprobarea Acordului de împrumut între Uniunea Europeană, în calitate de Creditor și România, în calitate de Împrumutat, în valoare de 4.099.244.587 euro, semnat la București, la 8 octombrie 2020 și la Bruxelles, la 19 octombrie 2020, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

